

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

จากการศึกษาพบว่า การป้องกันและปราบปรามทุจริตในปัจจุบันยังไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะนอกจากจะไม่สามารถลดจำนวนการกระทำทุจริตได้แล้ว ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันการเงินและบริษัทมหาชน มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ ในแต่ละปี แม้จะมีหน่วยงานต่างๆ หลายหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาคเอกชน ทั้งหน่วยงานที่ดูแลตรวจสอบการทุจริตตามปกติ คือ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือหน่วยงานที่ดูแลตรวจสอบการทุจริตที่เป็นหน่วยงานพิเศษ เช่น สศก. แล้วก็ตาม แต่ในการหาตัวผู้กระทำความผิดและการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษนั้นยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น การไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานต่างๆ ในการที่จะให้ความช่วยเหลือในการหาพยานหลักฐานหรือในการสืบสวนสอบสวนผู้กระทำความผิด หรืออาจเนื่องจากเหตุผลที่แต่ละหน่วยงานมีภาระหน้าที่มากเกินไป ทำให้ไม่สามารถดูแลรับผิดชอบคดีต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง ดังนั้นจึงเห็นควรเสนอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เข้ามามีบทบาทในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาคเอกชน ในส่วนของการทุจริตที่กระทำโดยผู้บริหารสถาบันการเงินและผู้บริหารของบริษัทมหาชน เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของหน่วยงานอื่นๆ โดยในส่วนของกรปฏิบัติหน้าที่ คือ ให้การตรวจสอบตามปกติของ 3 หน่วยงานดำเนินต่อไป แต่หากในการตรวจสอบตามปกตินี้พบว่าการทุจริตในองค์กรเอกชนเกิดขึ้น ให้เจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติทั้ง 3 ฉบับดังกล่าว มอบคดีต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. แทนที่จะมอบคดีต่อพนักงานสอบสวนเหมือนดังเช่นที่เคยดำเนินการมา เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการสืบสวนสอบสวนเพื่อเอาผิดแก่ผู้กระทำความผิด และส่งให้พนักงานอัยการดำเนินการฟ้องร้องต่อศาลต่อไป ซึ่งในการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่เหมือนดังเช่นพนักงานสอบสวนนี้ จะทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ ทั้งค้นหาพยานหลักฐาน รวมทั้งสืบสวนสอบสวนผู้กระทำความผิด ซึ่งมีผลให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพ ทำให้คาดหมายได้ว่าการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว ประกอบกับศักยภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งความรู้และความเชี่ยวชาญในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต นอกจากนี้การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ

หน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยตรง และจากผลงานที่ผ่านมาสามารถป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐและภาคการเมืองได้เป็นผลที่น่าพอใจ จะทำให้สามารถลดจำนวนการทุจริตที่เกิดขึ้นในสถาบันการเงินและบริษัทมหาชนได้อย่างแน่นอน

โดยเหตุผลต่างๆสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ความเป็นหน่วยงานอิสระของสำนักงาน ป.ป.ช. ไม่ขึ้นตรงต่อฝ่ายบริหาร ทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยอิสระ ไม่ต้องกลัวว่าจะถูกครอบงำจากฝ่ายใด
2. ลักษณะของงานและเป้าหมายในการดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คือการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
3. ความเป็นผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
4. ความพร้อมทางด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

โดยหากได้มีการเพิ่มอำนาจให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการปราบปรามการทุจริตในสถาบันการเงินและในบริษัทมหาชน จะก่อให้เกิดผลดีดังนี้ คือ

1. ประหยัดหน่วยงานในการดำเนินการ ทำให้ใช้ทรัพยากรน้อยแต่ได้ผลงานมาก เพราะในเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการในเรื่องของการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอยู่แล้ว การที่จะให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจรับผิดชอบในส่วนของการทุจริตในภาคเอกชนก็สามารถทำได้ โดยการเพิ่มอำนาจให้ จึงไม่ต้องลงทุนในการสร้างหน่วยงานใหม่ เพราะคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีศักยภาพในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอยู่แล้ว
2. มีความสะดวกในการหาพยานหลักฐานเพื่อเอาผิดกับผู้บริหารสถาบันการเงินและผู้บริหารบริษัทมหาชนที่กระทำความผิด เพราะกรณีการทุจริตเหล่านี้มักมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับส่วนราชการและนักการเมือง ดังนั้น พยานหลักฐานที่ได้จะปรากฏพร้อมกันในคราวเดียว ทำให้สามารถเอาผิดกับผู้กระทำความผิดได้ง่ายขึ้น
3. ลดกระบวนการดำเนินคดีให้น้อยลง ทำให้สามารถเอาผิดและลงโทษผู้กระทำความผิดได้เร็วขึ้น ส่งผลให้ผู้เสียหายได้รับการเยียวยาความเสียหายได้ทันที่
4. ทำให้ระบบเศรษฐกิจดีขึ้น เพราะเมื่อปราบปรามการทุจริตในภาคเอกชนได้ ก็จะทำให้เกิดการลงทุนมากขึ้น และรัฐจะได้ประโยชน์ในการเก็บภาษีได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาพบว่าในการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เข้ามามีบทบาทในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาคเอกชนนั้น มีปัญหาเรื่องขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายทั้งในส่วนของรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งในส่วนขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามกฎหมายทั้ง สองฉบับนี้ บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ครอบคลุมการกระทำทุจริตในภาครัฐและนักการเมืองเท่านั้น ดังนั้นการจะให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาคเอกชนในส่วนของสถาบันการเงินและบริษัทมหาชนนั้น จึงเป็นการขัดต่อบทบัญญัติทั้งสอง ดังนั้นจึงเสนอแนะให้

1. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในส่วนของอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้มีอำนาจในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาคเอกชนในส่วนของสถาบันการเงินและบริษัทมหาชนเป็นผู้กระทำทุจริต ซึ่งการเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตนี้ เนื่องจากเห็นว่ามีความสะดวกกว่าการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ และรัฐธรรมนูญ มาตรา 301 ได้เปิดช่องให้มีการกระทำเช่นนี้ได้ โดยบัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการนอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญตามกฎหมายอื่นได้ ดังนั้นหากมีการแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ก็จะทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาคเอกชนในส่วนของสถาบันการเงินและบริษัทมหาชนได้โดยไม่เป็นการใช้อำนาจที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

2. ให้มีการยื่นแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้บริหารสถาบันการเงินและผู้บริหารบริษัทมหาชน เหมือนดังเช่นที่ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง โดยการกระทำเช่นนี้ถือเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้ เพราะหากปรากฏว่ามีการรั่วรอยผิดปกติ ก็อาจทำให้สันนิษฐานไว้ก่อนได้ว่า มีความเกี่ยวข้องกับการทุจริตก็เป็นได้

หนึ่งในการให้มีการยื่นแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ของผู้บริหารสถาบันการเงินและ
 ผู้บริหารบริษัทมหาชน ถือเป็นอำนาจหน้าที่ที่นอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและพระราช
 บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตบัญญัติไว้ ดังนั้นจึงเสนอให้
 ต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในส่วนนี้ด้วย โดยเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ
 ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพราะสามารถทำได้ง่ายและสะดวก
 กว่า การแก้ไขรัฐธรรมนูญ เหมือนดังเช่นที่ได้มีการเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบ
 รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจใน
 การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาคเอกชนในส่วนของสถาบันการเงินและบริษัทมหาชนแทน
 การแก้ไขรัฐธรรมนูญที่มีความยุ่งยากมากกว่า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย